

Sygn. akt V CZ 48/21

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Grzegorzcyk

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa T. Sp. z o.o. w C.
przeciwko B. Ł.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 28 października 2021 r.,
zażalenia pozwanego na wyrok Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 25 stycznia 2021 r., sygn. akt V AGa [...],

oddala zażalenie i pozostawia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 stycznia 2019 r. Sąd Okręgowy w G. oddalił powództwo "T.", spółki z o.o. w C. przeciwko B. Ł. o zapłatę.

Po rozpoznaniu apelacji powoda Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 25 stycznia 2021 r. uchylił zaskarżony wyrok w zakresie oddalającym powództwo co do kwoty 70 479,45 zł i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego.

\W zażaleniu pozwany zarzucił naruszenie art. 386 § 4 k.p.c. Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie na orzeczenie kasatoryjne sądu drugiej instancji, przewidziane w art. 394¹ § 1¹ k.p.c., jest środkiem zaskarzania, który służy wyłącznie kontroli prawidłowości zastosowania przez sąd drugiej instancji art. 386 § 4 k.p.c. lub art. 386 § 2 k.p.c. W judykaturze prezentowane jest jednolicie stanowisko, że kognicja Sądu Najwyższego przy rozpoznawaniu tego rodzaju zażaleń nie obejmuje merytorycznej oceny zaskarżonego wyroku. Przedmiotem oceny w postępowaniu zażaleniowym była zatem wyłącznie zasadność zastosowania przez Sąd Apelacyjny art. 386 § 4 k.p.c.

Zarzut naruszenia tego przepisu był nieuzasadniony. Sąd Apelacyjny wydając orzeczenie kasatoryjne nie ograniczył się do stwierdzenia, że doszło do nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy. W zaskarżonym zażaleniu wyroku Sąd Apelacyjny przyjął, że Sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy w związku z dokonaną oceną przedmiotu sprawy. Wskazał, że Sąd Okręgowy oddalił powództwo, stwierdzając, że powód dochodził zwrotu pożyczki, a tymczasem łącząca strony umowa nie ma charakteru pożyczki z tego względu, iż pozwany nie zobowiązał się do zwrotu środków pieniężnych.

W ocenie Sądu Apelacyjnego powyższe stwierdzenie Sądu pierwszej instancji nie było wystarczające dla rozstrzygnięcia sprawy. Ustalenie właściwej treści umowy łączącej strony wymagało przeprowadzenia zabiegów interpretacyjnych na podstawie art. 65 k.c., co wiązało się z przeprowadzeniem postępowania dowodowego zgodnie z wnioskami stron. Zdaniem Sądu Apelacyjnego sama kwalifikacja prawna dochodzonego roszczenia nie mogła uzasadniać jego oddalenia, jeżeli znajdowało oparcie w stanie faktycznym wskazanym w uzasadnieniu pozwu. Dopiero gdyby Sąd w wyniku stosownych czynności procesowych uznał, że ocena sprawy na innej podstawie materialnoprawnej niż wskazana przez powoda wiązałaby się z orzekaniem ponad stan faktyczny podany jako uzasadnienie powództwa, uprawnionym byłby wniosek, że naruszałoby to art. 321 § 1 k.p.c., co prowadziłoby do

oddalenia powództwa. Takiej oceny Sąd pierwszej instancji nie przeprowadził. Z tych względów Sąd Apelacyjny przyjął, że Sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy, a przejawiało się to tym, że nie zbadał prawidłowo materialnoprawnej podstawy żądania pozwu. W judykaturze utrwalone jest stanowisko, że zaniechanie przez Sąd pierwszej instancji zbadania materialnej podstawy żądania pozwu stanowi podstawę do stwierdzenia nierozpoznania istoty sprawy. Jak wyżej zaznaczono przedmiotem kontroli nie była natomiast merytoryczna ocena przyjęta przez Sąd Apelacyjny, za podstawę rozstrzygnięcia w zaskarżonym zażaleniu wyroku, związana z dokonaną w nim wykładnią art. 720 § 1 k.c., art. 453 k.c. oraz art. 321 § 1 k.p.c.

Z przyczyn wyżej wskazanych zażalenie było pozbawione uzasadnionych podstaw i podlegało oddaleniu na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.